

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 7
IM. KORNELA MAKUSZYŃSKIEGO W SKIERNIEWICACH
ROK SZKOLNY 2017/18**

*„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem (...),
ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugim, ale i dla drugich.”*

JAN PAWEŁ II

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz.59) – art. 10 ust. 1 pkt 5, art. 26 ust. 2, art. 78, art. 98 – 99.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U., poz. 1249).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017 r. poz. 649) - §4.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Program został opracowany dla społeczności Szkoły Podstawowej Nr 7 im. K. Makuszyńskiego w Skierniewicach w oparciu o przeprowadzoną diagnozę środowiska szkolnego, a postawione cele główne i szczegółowe wynikają z ewaluacji dotychczasowych działań profilaktyczno – wychowawczych oraz priorytetów MEN na bieżący rok szkolny. Opracowując program, oprócz aktów prawnych wykorzystano:

- Dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- Zebrane od rodziców, uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku lokalnym;
- Wyniki przeprowadzonych ankiet n/t zagrożeń uzależnieniami;
- Wnioski n/t sytuacji wychowawczej środowiska szkolnego, wynikające z bieżącej obserwacji postaw i zachowań uczniów, prowadzonej ewaluacji wewnętrznej oraz sprawowanego nadzoru pedagogicznego;
- Sprawozdania i informacje wychowawców oraz nauczycieli przedstawiające analizę problemową poszczególnych zespołów klasowych.

Przeprowadzona diagnoza pozwoliła na rozpoznanie potrzeb rozwojowych uczniów, jak również określenie problemów wychowawczych istniejących w środowisku szkolnym i lokalnym. Zadania profilaktyczno - wychowawcze uwzględniają następującą tematykę:

- Zjawisko agresji (przemoc fizyczna i psychiczna);
- Przestrzeganie zasad i norm zachowania w grupach rówieśniczych oraz społeczności szkolnej;
- Trudna sytuacja materialna rodzin;
- Rodziny niepełne, przypadki eurosieroctwa;
- Niedostosowanie społeczne, bądź zagrożenie tym niedostosowaniem;
- Niski poziom kultury osobistej;
- Lekceważenie obowiązków szkolnych;
- Konflikty rówieśnicze;
- Niedojrzałość emocjonalna i nadruchliwość;
- Brak szacunku do cudzej własności, niszczenie mienia szkolnego;
- Niepowodzenia szkolne;
- Wykluczenie z grupy rówieśniczej;
- Cyberprzemoc oraz aktywność na portalach społecznościowych;
- Niewydolność wychowawcza rodziców;
- Niska świadomość uczniów i rodziców n/t skutków zachowań ryzykownych oraz wpływu pozytywnych wzorców na wychowanie dzieci;
- Podejmowane przez uczniów próby stosowania używek;
- Bardzo duża liczba uczniów wymagających opieki i wsparcia ze strony specjalistów (pedagog, psycholog, logopeda, pedagog terapeuta, pedagog specjalny).

III. OPIS STRATEGII WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEJ

Opierając się na wprowadzonej definicji wychowania jako: „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmocniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży”, program uwzględnia treści i działania wychowawcze skierowane do uczniów oraz treści i działania profilaktyczne dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów opracowane na podstawie wyników diagnozy oraz wniosków i rekomendacji przyjętych uchwałą przez Radę Pedagogiczną, a skierowanych do uczniów, nauczycieli, pracowników szkoły i rodziców.

Treści profilaktyczno – wychowawcze oparte są na podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz uwzględniają następujące obszary:

- Edukacja zdrowotna;
- Kształtowanie postaw społecznych;
- Wartości, normy, wzory zachowań;
- Bezpieczeństwo (profilaktyka zachowań ryzykownych/problemowych).

Zapewniają i uwzględniają rozwój dzieci i młodzieży w następujących sferach:

- Fizycznej (rozwój biologiczny);
- Psychicznej (rozwój poznawczy i emocjonalny);
- Społecznej i aksjologicznej (rozwój moralny).

W działalności profilaktycznej szkoły biorą udział wszyscy członkowie społeczności szkolnej oraz przedstawiciele urzędów, instytucji, stowarzyszeń, organizacji i fundacji działających na rzecz dzieci i młodzieży. Program uwzględnia realizowanie działań z zakresu profilaktyki:

- **Uniwersalnej** – tj. wspieraniu wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowaniu działań ograniczających zachowania ryzykowne niezależnie od jego poziomu;
- **Selektywnej** – tj. wspieraniu uczniów, którzy ze względu na sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
- **Wskazującej** – tj. wspieraniu uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy zażywania substancji psychoaktywnych lub występują inne zachowania ryzykowne, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Program uwzględnia następujące strategie wykorzystywane w trakcie realizacji zadań profilaktyczno – wychowawczych:

- **Profilaktykę pierwszorzędową** adresowaną do grupy niskiego ryzyka, która ma dwa cele - promocję zdrowego stylu życia oraz opóźnianie wieku inicjacji, a przez to zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych. Poprzez różne działania przekazuje się młodzieży komunikat "POCZEKAJ DO DOROSŁOŚCI".
- **Profilaktykę drugorzędową** adresowaną do grupy podwyższonego ryzyka, której celem jest ograniczenie głębokości i czasu trwania dysfunkcji, umożliwienie wycofania się z zachowań ryzykownych (np. poradnictwo rodzinne i indywidualne, socjoterapia). Komunikat dla młodzieży "WYCOFAJ SIĘ" (dopóki jeszcze możesz).
- **Profilaktykę trzeciorzędową** adresowaną do grupy wysokiego ryzyka, która ma na celu przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu chorobowego i degradacji społecznej oraz umożliwia powrót do normalnego życia w społeczeństwie. Głównie jest to leczenie, rehabilitacja i resocjalizacja. W tym zakresie szkoła jedynie udziela informacji, gdzie można znaleźć pomoc w instytucjach specjalistycznych.

Jednocześnie szkoła wykonuje zadania profilaktyczno – wychowawcze, których celem jest wzmacnianie czynników chroniących oraz niwelowanie czynników ryzyka.

IV. CELE GŁÓWNE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.
2. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych oraz wychowanie do wartości.
3. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.
4. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia.

5. Wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji. Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie, w tym wyboru ścieżki rozwoju zawodowego.

V. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Na skutek realizowanych systematycznie i efektywnie zadań wychowawczo – profilaktycznych, uczniów wraz z wiekiem podejmuje kontrolę nad swoim wszechstronnym rozwojem i nabywa pożądanych i oczekiwanych cech. Kończąc naszą szkołę uczeń dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu rodzinnym i na kolejnym etapie edukacji. Jest pogodny, ma pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata. Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju. Zadania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent jest:

- dobrym i prawym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków, posiadającym własną godność i poczucie wartości, szanującym prawa innych;
- człowiekiem:
  - ✓ aktywnym, ciekawym świata i wiedzy, o różnorodnych zainteresowaniach, chętnie zdobywającym wiadomości z różnych dziedzin;
  - ✓ uczciwym, tolerancyjnym i odpowiedzialnym, odróżniającym dobro od zła, kierującym się zasadami moralnymi;
  - ✓ dbającym o własny rozwój duchowy, wrażliwym na piękno, szanującym dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki;
  - ✓ ceniącym sobie własne i cudze zdrowie, dbającym o kondycję fizyczną oraz świadomym ich zależności od stanu środowiska naturalnego;
  - ✓ kształcącym swoją wolę, panującym nad sferą wrażeń i doznań zmysłowych.

VI. UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY.

Za realizację programu oraz dążenie do wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia współodpowiedzialni są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one sprzeczne z prawami dziecka;
- znają i akceptują program wychowawczo – profilaktyczny proponowany przez szkołę;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci.

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się;
- prowadzą dokumentację nauczania, wychowania i opieki;
- opracowują i realizują program wychowawczo – profilaktyczny;
- koordynują pracę wychowawczo – profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadku stwierdzenia: przemocy, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych natógów, krzywdzenia lub wykorzystywania, dyskryminacji, w innych sytuacjach kryzysowych lub traumatycznych;
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno – pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
- kierują zespołem klasowym uwzględniając w swoich działaniach jego integrację;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, dokonują oceny postaw i zachowania;

- wdrażają do samooceny postępów edukacyjno – wychowawczych, nadzorują realizację obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i swoich podopiecznych;
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska lokalnego oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami, włączając rodziców w sprawy programowe, organizacyjne i porządkowe związane z działalnością klasy i szkoły;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, logopedą, psychologiem, pielęgniarką oraz nauczycielami wspomagającymi;
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka: policją, poradniami specjalistycznymi, sądami rodzinnymi, asystentami rodzin, pracownikami socjalnymi, kuratorami sądowymi.

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, a także podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby rozwojowe uczniów, informując o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji oraz innych negatywnych zachowań;
- wspólnie z pedagogiem i psychologiem wnioskuje o różne formy pomocy wychowawczej, edukacyjnej, opiekuńczej i materialnej;
- dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb uczniów zgodnie z zaleceniami PPP;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom alternatywne formy spędzania czasu wolnego dostępne w szkole i poza nią;

- realizują w toku pracy wychowawczej treści, cele i zadania programu wychowawczo – profilaktycznego.

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- przestrzegają Szkolnego Kodeksu Ucznia;
- znają swoje obowiązki i sumiennie się z nich wywiązują;
- współorganizują imprezy, uroczystości i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają ustalonych zasad i norm zachowania ustalonych dla członków społeczności szkolnej;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa, wydają opinie w przypadku przyznawanych kar zgodnie ze Statutem Szkoły;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawa do rozwijania samorządności;
- kierują swoim rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;
- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych;
- ustalają regulamin swojej działalności;
- angażują się w ideę wolontariatu.

Pedagog i psycholog szkolny:

- prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozują indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dzieci w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
- diagnozują sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- udzielają pomocy psychologiczno – pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmują działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych zdiagnozowanych problemów i zagrożeń istniejących w środowisku szkolnym;
- minimalizują skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiegają zaburzeniom zachowania oraz inicjują różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;

- prowadzą działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych i traumatycznych;
- pomagają rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu możliwości, predyspozycji i uzdolnień dzieci;
- wspierają nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

VII. ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE I FORMY ICH REALIZACJI

KSZTAŁTOWANIE POZYTYWNYCH POSTAW SPOŁECZNYCH I PROMOWANIE BEZPIECZNYCH ZACHOWAŃ			
Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
		1. Rozwijanie samorządności uczniów.	– Udział w pracach Samorządu Szkolnego i klasowego.
		2. Uczenie zasad demokracji.	– Udział uczniów w procesie planowania pracy klasy, szkoły.
		3. Rozwijanie tolerancji wobec innych. Kształtowanie właściwych postaw w stosunku do osób niepełnosprawnych, starszych i odmiennych kulturowo.	– Reprezentowanie szkoły w czasie uroczystości lokalnych. Spotkania okolicznościowe, Korneliada.
		4. Poznanie i respektowanie praw i obowiązków ucznia.	– Kodeks Ucznia, Statut Szkoły, regulaminy.
		5. Rozwijanie zainteresowań uczniów, rozbudzanie pasji.	– Kontakt z kulturą i sztuką .
		6. Udział uczniów w konkursach, zawodach sportowych i innych formach prezentacji własnych umiejętności, wiedzy.	– Realizacja projektów przedmiotowych, szkolnych. Udział w lekcjach muzealnych, w konkursach, zawodach sportowych. Prezentacja wyników konkursów na apelu, na gazetkach szkolnych.

		7. Kształtowanie umiejętności refleksyjnego, celowego korzystania z elektronicznych nośników informacji- Internet, gry komputerowe, telewizja, radio.	
		8. Uczestnictwo w organizacji uroczystości szkolnych, imprez itp.	
		9. Rozwijanie zachowań asertywnych i empatycznych.	
		10. Udział uczniów w akcjach organizowanych przez szkołę.	
		11. Kształtowanie umiejętności bycia członkiem zespołu klasowego, szkolnego.	
		12. Organizowanie czasu wolnego.	
		13. Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych uczniów.	
		14. Wyzwalanie aktywności pozalekcyjnej uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> - Podkreślenie znaczenia twórczych postaw oraz działalności dodatkowej na rzecz środowiska, szkoły.
		1. Budowanie systemu wartości- przygotowanie do rozpoznawania podstawowych wartości.	<ul style="list-style-type: none"> - Udział w akcjach charytatywnych, wolontariacie, rekolekcjach.

		2. Wpajanie szacunku i tolerancji do odmiennych poglądów, ludzi, religii, zjawisko homofobii.	– Pogadanki i spotkania z ciekawymi ludźmi.
		3. Wdrażanie do uważnego słuchania, rozmawiania, zawierania kompromisów.	
		4. Egzekwowanie właściwego zachowania uczniów wobec osób dorosłych, rówieśników.	
		5. Wzmacnianie pozytywnych postaw (postawy prospołeczne i pozytywna komunikacja).	– Zajęcia z wychowawcą, działalność Samorządu Uczniowskiego.
		6. Zwracanie uwagi na kulturę osobistą, w tym kulturę języka.	– Percepcja wartościowych filmów, sztuk teatralnych, wystaw, apele szkolne.
		7. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne słowa i czyny, świadomość konsekwencji, pobudzanie do stawiania pytań, jak poprawić niekorzystną sytuację.	– Omawianie z uczniami prawidłowego postępowania w trudnych sytuacjach.
		8. Promowanie uczniów za pracę na rzecz klasy, szkoły, środowiska.	– Apele szkolne.
		9. Przekazanie uczniom informacji na temat konieczności poszanowania cudzych dóbr materialnych i osobistych oraz mienia szkoły.	– Działania mające na celu wykazanie troski o wygląd sal, otoczenia szkoły.
		1. Przedłożenie projektu programu wychowawczo - profilaktycznego Radzie Rodziców oraz Samorządowi Uczniowskiemu.	– Na spotkaniach rodziców z wychowawcami klas, zebraniu Rady Rodziców, spotkaniu Samorządu Uczniowskiego.

		2. Dokładne precyzowanie wymagań stawianych uczniom, dotyczących pożądaných przez Szkołę zachowań, które zapewnią utrzymanie ładu społecznego i bezpieczeństwa uczniów.	– Działania pracowników szkoły mające na celu bezpieczeństwo uczniów: dyżury nauczycieli, opracowywanie procedur i reagowanie w sytuacjach trudnych.
		3. Egzekwowanie powyższych wymagań.	
		4. Uwzględnienie na zebraniach z rodzicami tematów z zakresu wychowania, adekwatnych do problemów klasowych.	– Rozmowy, wywiady, ankiety, pogadanki.
		5. Badanie opinii rodziców odnośnie: - skuteczności realizowanych zadań edukacyjnych i wychowawczych - przedmiotowych zasad oceniania.	– W formie ankiet lub wyrażania opinii na zebraniach klasowych. Współpraca z Radą Rodziców.
		6. Włączenie rodziców do pracy przy realizacji zadań wychowawczych.	– Konsultacja planów pracy wychowawczej i profilaktycznej.
		7. Przekazanie rodzicom informacji na temat praw i obowiązków ucznia.	– Wywiadówki, tablica informacyjna, strona internetowa
		8. Edukowanie rodziców na temat metod oddziaływań wychowawczych.	
		9. Uczestnictwo rodziców w lekcjach otwartych.	

		10. Wyróżnianie rodziców za wkład pracy, pomoc Szkole w poprawianiu warunków pracy i nauki.	– Wręczenie rodzicom podziękowań za pracę.
--	--	---	--

**KSZTAŁTOWANIE WIĘZI Z KRAJEM OJCZYSTYM,
POSZANOWANIE DLA DZIEDZICTWA NARODOWEGO ORAZ INNYCH KULTUR I TRADYCJI**

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
	Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej oraz postawy patriotycznej, miłości do ojczyzny, kultywowania tradycji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Znajomość słów i melodii hymnu narodowego oraz hymnu szkoły. 2. Kulturalne zachowywanie się w miejscach Pamięci Narodowej, w czasie uroczystości szkolnych i pozalekcyjnych. 3. Dbanie o odpowiedni strój w czasie świąt szkolnych, akademii. 4. Poznanie sylwetki Patrona Szkoły i troska o pamiątki po Nim. 5. Kultywowanie tradycji szkolnej. Organizacja i aktywny udział w uroczystościach o charakterze rocznicowym i patriotycznym, opieka nad miejscami pamięci narodowej, pamięć o poległych w czasie II wojny światowej. Uroczyste obchody świąt narodowych i szkolnych. 	<ul style="list-style-type: none"> – Godziny wychowawcze, zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, uroczystości szkolne i klasowe, wycieczki i wyjścia. – Konkursy wiedzy o Patronie.
	Współpraca ze środowiskiem lokalnym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdobywanie, pogłębianie wiedzy o własnej miejscowości, regionie, kraju. 2. Poznanie historii i tradycji własnej 	<ul style="list-style-type: none"> – Wycieczki lokalne, wystawy, gazetki, zajęcia dydaktyczne, program autorski pt. Skierniewice- moje miasto i okolice.

		<p>rodziny i jej związek z historią regionu.</p> <p>3. Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu wspólnoty lokalnej.</p> <p>4. Poznanie historii najważniejszych obiektów w regionie.</p>	<p>– Organizacja imprez, uroczystości szkolnych i uczestnictwo w turnieju Integracyjnym, ŚKOiW.</p>
	Wspólnota Europejska a tożsamość narodowa	<p>1. Poznanie istoty Wspólnoty Europejskiej.</p> <p>2. Zachowanie tożsamości narodowej we wspólnocie. Wychowanie w duchu tolerancji.</p> <p>3. Poznanie krajów Unii Europejskiej.</p>	<p>- Pielęgnowanie polskiej tradycji narodowej, wystawy, konkursy itp.</p> <p>- Warsztaty i lekcje kształtujące postawę tolerancji.</p>

WYCHOWANIE PROZDROWOTNE

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
		<p>1. Korygowanie wad budowy, postawy oraz wymowy.</p>	<p>- Realizacja zajęć z gimnastyki korekcyjnej i zajęć logopedycznych.</p>
		<p>2. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie.</p> <p>3. Zwracanie uwagi na utrzymanie higieny ciała. Dbanie o schludny wygląd zewnętrzny.</p> <p>4. Wpajanie zdrowego stylu życia, odżywiania i wypoczynku.</p>	<p>- Lekcje przedmiotowe i zajęcia realizujące edukację zdrowotną.</p> <p>- Pogadanki na godzinach wychowawczych, organizacja czynnego wypoczynku w czasie wolnym, konkursy/działania dotyczące zdrowego stylu życia. Organizowanie kół zainteresowań.</p>
		<p>5. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego.</p>	<p>- Organizowanie zajęć w terenie, wycieczek pieszych, rowerowych.</p>

		6. Kształtowanie sprawności fizycznej, odporności. Uświadomienie roli i znaczenia sportu. Wpajanie nawyku rozwijania własnych predyspozycji w zakresie dyscyplin sportu.	– Lekcje wychowania fizycznego i zajęcia SKS, turnieje sportowe i rekreacyjne.
		7. Zachowanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach i ulicach ze szczególnym zwróceniem uwagi na bezpieczną drogę do szkoły.	– Prowadzenie zajęć wychowania komunikacyjnego. – Przeprowadzenie egzaminu na kartę rowerową. Spotkania z policjantami i pracownikami SOK, Miasteczko Ruchu Drogowego
		1. Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy ucznia.	– Opracowanie i realizacja harmonogramu dyżurów nauczycielskich. Zapoznanie uczniów i rodziców z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi na terenie szkoły i poza nią w czasie zorganizowanych wyjazdów/wyjść.
		2. Zapewnienie uczniom opieki oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	– Współpraca z powołanymi do tego instytucjami, organizacjami.
	Uzależnienia, rozpoznanie ich i zapobieganie	1. Podnoszenie wiedzy ucznia na temat zagrożeń społecznych. 2. Kształtowanie umiejętności unikania negatywnych wpływów środowiska.	– Współpraca i spotkania z kuratorem sądowym, lekarzem, psychologiem. – Realizacja programów profilaktycznych odpowiednio do potrzeb.

WYCHOWANIE EKOLOGICZNE

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
	Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska	1. Przybliżenie uczniom problematyki konieczności ochrony środowiska naturalnego. 2. Ukazanie wpływu codziennych	– Realizacja programów ekologicznych. – Udział w akcjach: Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi, zbiórka surowców wtórnych, porządkowanie terenu

		<p>czynności i zachowań na stan środowiska naturalnego.</p> <p>3. Uwrażliwienie na związek degradacji środowiska ze zdrowiem człowieka.</p> <p>4. Wskazanie na sposoby dbania o przyrodę ożywioną i nieożywioną.</p>	<p>przyskolnego w ramach godzin wychowawczych.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Organizowanie zajęć w terenie. Realizacja edukacji ekologicznej. Organizacja szkolnych konkursów ekologicznych. – Pogadanki tematyczne.
--	--	--	---

PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
1.	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa uczniów w szkole	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią. 2. Ochrona uczniów przed skutkami niepożądanych działań ludzi z zewnątrz. 3. Eliminowanie zagrożeń pożarowych. 4. Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między lekcjami. 5. Ochrona mienia społecznego. 6. Przeciwdziałanie agresji w szkole. 7. Eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> – Lekcje z wychowawcą, apele, pogadanki, zajęcia pozalekcyjne, zajęcia warsztatowe i profilaktyczne.
2.	Kształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o własne bezpieczeństwo	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaznajamianie z przepisami bhp, drogami ewakuacyjnymi w szkole. 2. Wpajanie zasad bezpiecznego korzystania z Internetu, w tym, portali społecznościowych oraz telefonów komórkowych, tabletów i innych urządzeń. 3. Bezpieczeństwo na drogach, w czasie podróżowania, nawiązywania 	<ul style="list-style-type: none"> – Pogadanki; – Apele szkolne; – Warsztaty i przedstawienia profilaktyczne; – Spotkania z Policją i Strażą Kolei;

		znajomości, wypoczynku nad wodą i w górach.	
	Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Minimalizowanie zagrożeń związanych z drogą „do” i „ze” szkoły. 2. Kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach. 3. Uświadamianie zagrożeń związanych z życiem towarzyskim, podróżami, aktywnością w okresach wolnych od nauki. 4. Doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego, rozpoznawanie nietypowych sygnałów niebezpieczeństwa. 5. Uświadamianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu. 6. Poznawanie sposobów krytycznego korzystania z mediów i prasy. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pogadanki, prezentacje multimedialne, spotkania z policjantem. - Zajęcia z pielęgniarką szkolną i nauczycielem przyrody. - Czytanie tematycznej literatury.
	Eliminowanie agresji z życia szkoły	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania zachowań agresywnych oraz egoistycznych. 2. Kształtowanie postaw odrzucających przemoc oraz umiejętności nieagresywnego, asertywnego zachowywania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych. 3. Monitorowanie nasilenia zjawiska 	<ul style="list-style-type: none"> - Stawianie uczniów w hipotetycznych sytuacjach wymagających zajęcia określonego stanowiska, pogadanki na lekcjach, prelekcje specjalistów. - Realizacja programów profilaktycznych, opieka pedagoga, współpraca z PPP, Sądem dla nieletnich, Komendą Policji itp.

		agresji w szkole.	
	Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka. 2. Propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi. 3. Podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców, opiekunów. 4. Zażywanie substancji psychoaktywnych (dopalaczy, narkotyków, palenie papierosów). 5. Propagowanie wiedzy podnoszącej efektywność działań profilaktycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Negocjacje, mediacje, asertywna komunikacja własnych potrzeb, dyskusje, rozmowy, pogadanki. - Aktywne uczestniczenie w lokalnych i krajowych akcjach edukacyjnych. - Współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień.
	Zapobieganie niepowodzeniom dydaktycznym- wspieranie uczniów mających trudności w nauce i w przystosowaniu się w grupie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnozowanie trudności w nauce. 2. Dostosowywanie wymagań do możliwości indywidualnych uczniów. 3. Zorganizowanie pomocy koleżeńskiej. 4. Tworzenie zespołów wsparcia. 5. Budowanie motywacji do nauki. 6. Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów. 7. Wdrażanie do aktywnych form spędzania wolnego czasu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie szkoleń dla uczniów, rodziców i nauczycieli. - Przygotowane oferty zajęć pozalekcyjnych. - Integrowanie zespołów klasowych poprzez organizację imprez i uroczystości.
	Edukacja rodziców i nauczycieli.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przekazywanie rodzicom wiedzy na temat przyczyn i istoty niepowodzeń 	<ul style="list-style-type: none"> - Wskazówki do pracy z dzieckiem w domu. - Interpretowanie zaleceń zawartych w

		dydaktyczno – wychowawczych.	opiniach PPP. – Konsultacje i rozmowy z pedagogiem i psychologiem. – Uczestniczenie w spotkaniach zespołów klasowych.
	Opieka zdrowotna i pomoc socjalna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie bezpłatnych obiadów w stołówce szkolnej. 2. Stypendia socjalne 3. Opieka po lekcjach w świetlicy szkolnej- pomoc w nauce. 4. Badania kontrolne prowadzone przez pielęgniarkę szkolną. 5. Troska o higienę osobistą dzieci. Przeglądy czystości. 6. Organizowanie akcji charytatywnych na terenie szkoły, np. Szlachetna paczka. 	<ul style="list-style-type: none"> – Współpraca z MOPR. – Działalność wolontariatu.
	Badania, diagnoza i analiza rozmiarów niedostosowania społecznego uczniów.	1. Opracowanie i przeprowadzenie badań ankietowych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.	- Kwestionariusze ankiet, arkusze wywiadów
	Współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami.	1. Podejmowanie działań z instytucjami wspierającymi działalność szkoły oraz działającymi na rzecz dzieci i młodzieży.	<ul style="list-style-type: none"> – Współpraca z: <ul style="list-style-type: none"> • Poradnią PP; • Biblioteką pedagogiczną i publiczną; • Izbą Historii Skierniewic; • Osadą Pałacową; • CKIS; • Nadleśnictwem Skierniewice; • Bolimowskim Parkiem Krajobrazowym; • Policją; • WORD; • TESCO

			<ul style="list-style-type: none"> • Castoramą; • Miejscową parafią; • Strażą kolei; • Lokalni przedsiębiorcy.
--	--	--	--

VIII. EWALUACJA

W celu oceny oczekiwanych efektów wynikających z realizacji programu zaplanowano jego monitoring i ewaluację. Kontrolę będzie podlegać zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki. Wnioski z przeprowadzonych analiz posłużą do modyfikacji programu na kolejny rok szkolny.

Narzędzia monitoringu i ewaluacji:

- Sprawozdania wychowawców i nauczycieli z realizacji programu oraz planów pracy wychowawczej dla poszczególnych oddziałów;
- Ankiety/kwestionariusze skierowane do członków społeczności szkolnej (uczniowie, nauczyciele i pracownicy szkoły, rodzice);
- Analiza trudności wychowawczych, problemów szkolno-środowiskowych i profilaktycznych przeprowadzona przez pedagoga i psychologa na podstawie danych zebranych od nauczycieli, wychowawców klas, rodziców i uczniów.
- Analiza dokumentacji szkolnej;
- Obserwacje;
- Rozmowy z uczniami, rodzicami i nauczycielami;
- Wywiady;
- Analizy przypadków najtrudniejszych;
- Wnioski i rekomendacje na kolejny rok pracy.

IX. USTALENIA KOŃCOWE

Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy Szkoły, a Dyrektor Szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny opracował zespół nauczycieli w składzie:

Bauer Aneta, Galińska Anna, Machaj Dorota, Madej Danuta, Tartanus Katarzyna.

Program Wychowawczo- Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 7 im. Kornela Makuszyńskiego w Skierniewicach

- przyjęto projekt uchwałą Rady Pedagogicznej;
- przyjęto do realizacji uchwałą Rady Rodziców;
- w porozumieniu z Samorządem Uczniowskim.

Rada Rodziców

Przewodniczący Rady Pedagogicznej

Samorząd Uczniowski